

Специјални изасланик ЕУ за дијалог Србије и Косова Мирослав Лајчак изјавио је да је за постизање свеобухватног споразума о нормализацији односа потребно одређено време, јер треба да регулише сва отворена питања и да има јасне одредбе о начину спровођења и надгледања, али да се пре може говорити да су у питању месеци него године.

У интервјуу за октобарски број магазина ЦорД, Лајчак је рекао да су "црвене линије" у дијалогу да споразум о нормализацији односа Србије и Косова мора бити у складу с међународним правом, прихватљив за државе чланице ЕУ, мора да допринеси регионалној стабилности, једном за свагда реши сва нерешена питања и да допринесе европском путу Србије и Косова.

Лајчак је рекао да се у дијалогу Србије и Косова говори о нормализацији односа.

"Генерално, постоји разумевање што то значи, али на крају је на двема странама да дефинишу шта им нормализација односа значи, проналазећи решење које је у складу с међународним правом и правном тековином ЕУ, прихватљиво за државе чланице ЕУ, доприноси стабилности региона, што је најважније, помаже им да остваре значајан напредак свака на свом европском путу", додао је.

Лајчак је рекао да обе стране знају да њихов европски пут води кроз дијалог и да за дијалог не постоји алтернатива.

"Споразум о нормализацији учиниће ту европску перспективу врло опипљивом за обе стране. Наравно, ЕУ има јасне критеријуме за приступање, реформе које треба испунити, али, како ја видим, конструктиван ангажман у дијалогу и његово успешно закључење кроз свеобухватан споразум требало би да убрзају њихов европски пут", навео је.

Лајчак је указао да и Београд и Приштина имају властито поимање шта за њих значи нормализација и елементе свеобухватног споразума, који су за њих јасан приоритет и сада је на њима да заједно с ЕУ дођу до заједничког поимања.

"Пре него што смо у јулу наставили дијалог уз посредовање ЕУ, разговарао сам о елементима свеобухватног споразума с председником Вучићем и премијером Хотијем. Обојица су се у начелу сложили с њима, тако да у погледу садржаја нема изненађења, а објаснио сам и нашу методологију", рекао је.

"Кључно начело у преговорима о тако важном, а опет тешком и осетљивом споразуму јесте да не може свако увек победити у сваком поједином члану. Обе стране морају показати великодушност и тражити компромис како би на крају сви добили по мало, у корист свог народа", нагласио је.

Лајчак је рекао да је ЕУ била обавештена о састанку у Белој кући 4. септембра и да ће се фокусирати на економска питања, али није имала увид у два документа с обавезама према САД, које су председник Вучић и премијер Хоти потписали.

"Колико схватам, то обухвата раније споразуме постигнуте у дијалогу и теме о којима се тренутно расправља у Бриселу, већ постојеће инфраструктурне пројекте које финансира ЕУ и ставове америчке владе", рекао је Лајчак.

Он је подсетио да је ЕУ највећи инвеститор, донатор и комерцијални партнер у региону, али да поздравља "ако обавезе преузете у Белој кући значе да ће САД допринети финансирању постојећих пројеката".

"И поздрављамо ако то значи да ће Косово и Србија поштовати претходне обавезе из дијалога и наставити с елементима спровођења који су још нерешени", додао је.

Према Лајчаковим речима, Брисел очекује да "земље кандидати поступно усклађују своје политике према трећим земљама с политикама и ставовима које је усвојила ЕУ".

"У том контексту, сви дипломатски кораци који би могли довести у питање заједнички став ЕУ о Јерусалиму разлог је за озбиљну забринутост и жаљење", нагласио је.

"Истовремено, државе чланице ЕУ поздравиле су заједничку изјаву председника Вучића и премијера Хотија да дају највиши приоритет интеграцији у ЕУ и да ће наставити рад на дијалогу уз посредовање ЕУ, као и да су предани удвостручавању напора како би осигурали даље усклађивање с ЕУ у складу с обавезама. Али, земље чланице ЕУ такође врло пажљиво прате будуће акције и очекују да ће обе стране поступати у складу с изјавом", додао је.

Лајчак је рекао и да између "САД и ЕУ апсолутно не постоји ривалство" када је у питању дијалог.

"САД су наш главни партнер на Западном Балкану. Увек најбоље радимо када руку под руку радимо на промовисању европске перспективе региона", навео је.

Такође је одбацио идеје да решење односа Београда и Приштине треба тражити на међународној конференцији попут Дејтона уз учешће великих сила, уместо кроз дијалог у Бриселу.

"Говоримо о нормализацији односа, а не о окончању рата. Нормализација је процес. Предложена решења морају доћи од самих страна, како би се дугорочно тога држале. Она се морају пронаћи и продискутовати кроз дијалог и требало би да би приближе обе стране ЕУ. Због тога имамо дијалог у Бриселу, а не негде другде", рекао је Лајчак.

(Бета)